

2 KREDITES, SZABADON VÁLASZTHATÓ SZEMINÁRIUM

NAPPALI II. FÉLÉV; IDŐPONT: (CSÜTÖRTÖK, 16:00-17:30?) ÓRAEGYEZTETÉS: FEBRUÁR 6, 16:00 HELYSZÍN: (?)

Oktató: Rácz Borbála Erzsébet

A tanegység célja: A tanegység során a hallgatókkal olyan aktuális társadalmi kérdéseket (szegénység, társadalmi egyenlőtlenségek, alternatív gazdasági megközelítések, teremtés-/környezetvédelem, ökológikus közösségi működés, emberi méltóság és gyermekvédelem) dolgozunk fel, amelyek részei a katolikus egyház társadalmi tanításának. A kurzus az ELTE-TÁTK és a Sapientia SZHF együttműködése keretében indul. A kurzus az érintett témák olvasószemináriumi feldolgozásából, valamint a két egyetemről meghívott szakértőkkel (Éber Márk, Kisnémet Fülöp OSB, Gébert Judit, Baritz Laura Sarolta OP, Rácz Andrea, Dobszay Benedek OFM, Rácz Andrea) folytatott fórumbeszélgetésekből áll. A kurzus rámutat a közös értékekre, cselekvési területekre és lehetőséget biztosít a párbeszéd és a szinodalitás védett környezetben történő gyakorlására. Az érintett témákban való elmélyülés által a hallgatók a hallgatók világképe bővül, szemléletmódja fejlődik.

A hallgató fejlesztendő kompetenciái: Aktuális társadalmi kérdésekkel (szegénység, társadalmi egyenlőtlenségek, alternatív gazdasági megközelítések, teremtés-/környezetvédelem, ökológikus közösségi működés, emberi méltóság és gyermekvédelem) kapcsolatos ismeretei bővülnek, mélyülnek. Képes szövegeket több szempontból is értelmezni, kritikusan gondolkodni és kérdéseket megfogalmazni. Világképe szélesedik, párbeszédre való képessége erősödik.

Tematika: 1. Társadalmi kérdések és a katolikus egyház társadalmi tanítása, szinodalitás, párbeszéd. 2. Társadalmi egyenlőtlenségek, szegénység 3. Alternatív gazdasági megközelítések 4. Teremtés- és környezetvédelem, ökológikus közösségi működés 5. Emberi méltóság és gyermekvédelem 6. Néhány gyakorlati megvalósulás

Követelmény: Aktív órai részvétel. Az olvasószemináriumi órákra az előzetes irodalmak értő elolvasása. Az érintett témakörökből a félév során kiselőadás tartása vagy 5 oldal terjedelmű dolgozat elkészítése, szorgalmi időszak végéig leadása. A kurzus gyakorlati jeggyel zárul, az elkészített művek érdemjegyeinek megfelelően.

Irodalom: ENRIQUE DUSSEL(1992): *Amerika felfedezése vagy megszállása?* Egyházfórum 7,2, 94-104
KISNÉMET FÜLÖP OSB (2022): *A szegényekért élni és egymás testvérének lenni. Megjegyzések Ferenc pápa pontifikátusának két meghatározó aspektusáról.* Sapientiana 15, 22–42
BARITZ SAROLTA LAURA: *Keresztény Társadalmi Elvek a Gazdaságban. Válasz és javaslat.* Konferenciaelőadás
HERMAN E. DALY (2001): *A gazdaságtalan növekedés elmélete, gyakorlata, története és kapcsolata a globalizációval* Kovász, V, 1-2, 5-22
RUDAN MÁRIA (SZERK, 2021): *Emberi méltóság projekt.* Magyarországi Szerzeteselőjárók Konferenciáinak Irodája
RÁCZ ANDREA, BOGÁCS ERNŐ (2023): *Nevelési értékek a gyermekvédelemben.* Educatio, 31(3), 489–497.
NOBILIS MÁRIÓ (2020): *Ökológiai megtérés és közösségi felelősség-az egyház és a környezeti kérdés* In: Nobilis Márió, Vida Márta (szerk): *Környezet, teremtés, felelősség.* L'Harmattan Kiadó, Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola, Budapest, 51-63
TAKÁCS-SÁNTA ANDRÁS (2023): *Próféták és helyi ökoközösségek - A Kisközösségi Program és az Új Koma Háló* In: Farkas, Judit (szerk.) *Környezeti kérdések - közösségi válaszok.* Humán környezettudományi olvasókönyv. Budapest, Magyarország : L'Harmattan Kiadó (2023) 325-336.

Ajánlott irodalom:

Bevezetés az ökológiai közgazdaságtanba – Már 50 éve tudjuk? Zöld Egyenlőség podcast 2020. 02. 07. <https://ujegyenloseg.hu/category/podcast/zold-egyenloseg/> PETER SÖDERBAUM (1999): *Értékek, ideológia és politika az ökológiai közgazdaságtanban* Kovász, III, 3, 115-130 FERENC PÁPA: *Laudato si* kezdetű enciklikája https://regi.katolikus.hu/konyvtar/ferenc_papa_laudo_si_enciklika.pdf FERENC PÁPA: *Evangelii Gaudium* kezdetű apostoli buzdítása <https://regi.katolikus.hu/konyvtar.php?h=451> TAKÁCS-SÁNTA ANDRÁS ÉS MTSAI (2017): *ÉPÍTŐKOCKÁK EGY ÚJ VILÁGHOZ Ökológia, közösség, boldogulás – helyben* Budapest, Andron Könyv Kft. – Kisközösségi Program Sapientiana 15 (2022/2) 22–42. *Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata (1948)* <https://www.ohchr.org/en/human-rights/universal-declaration/translations/hungarian> GERHARDT VOLKER (2021): *Az ember veleszületett méltósága. Biopolitikai tanulmányok.* Eger, Líceum, 2021.